

Како да го направите вашиот компјутер безбеден и да го подготвите за користење.

Постапката за поставување ви овозможува да го подготвите вашиот компјутер за секојдневна употреба. Ви овозможува да изберете некои важни опции, да се поврзете на интернет и да поставите сметка за да можете да се најавувате безбедно.

Што ќе ви треба

Пред да го почнеме овој дел, вашиот компјутер мора да го има најновото издание на оперативниот софтвер, а тој е **macOS Catalina**. Ако вашиот компјутер не е сосема нов и користи постара верзија на оперативниот софтвер, сепак ќе можете да ги следите овие курсеви и ќе имате можност да извршите надградба на macOS Catalina по завршувањето на овој курс. За повеќе информации за macOS Catalina, осврнете се на водичот *Десктоп Apple: Безбедност и приватност (Security and privacy)*.

Треба да проверите дали глувчето и тастатурата се поврзани правилно, и ќе треба да ги имате при рака името и лозинката на домашната Wi-Fi мрежа.

За да го завршите поставувањето, ќе ви треба и бројот на вашиот мобилен телефон.

Првите чекори

Вообичаено, компјутерот Apple се стартува со екранот за **Најавување (Sign-in)**. Но, откако ќе извршите ресетирање и кога компјутерот е сосема нов, постојат неколку прашања на кои најпрво треба да одговорите.

Во овој курс, ќе ве водиме низ овој процес, познат како **Поставување на macOS (macOS Setup)**.

Ако компјутерот го покажува екранот за најавување и се однесува на вашата сметка, тогаш тој е веќе подготвен и можете да продолжите со следниот курс на оваа тема: Десктоп Apple: Безбедност и приватност (Security and privacy).

Дури и ако компјутерот е веќе поставен, вреди да го следите ова упатство за да се запознаете со постапката во случај некогаш да треба да извршите ресетирање или ако добиете нов компјутер.

Постапката за поставување го подготвува вашиот компјутер за секојдневна употреба, и ви овозможува да создадете сметка за безбедно најавување на вашиот компјутер

Поздравен екран

Ако вашиот компјутер го покажува **Поздравниот екран (Welcome)** што ви бара да ја потврдите вашата земја, подготвени сте да почнете со поставување.

Прелистајте низ списокот за да ја најдете **Австралија (Australia)** и кликнете за да ја нагласите со сина боја.

Сега, кликнете на стрелката над **Продолжи (Continue)**.

Безбедно е да му кажете на вашиот компјутер дека живеете во Австралија. Ова нема да ја открие вашата домашна адреса и обезбедува дека компјутерот ќе ги добива сите соодветни ажурирања и информации за Австралија.

Како да изберете јазик за Пишување и Говор

Следниот екран ви покажува опции за јазиците за пишување и говор што вашиот компјутер ги користи.

Компјутерот веќе ги постави препораките штом ја избравте **Австралија (Australia)** како ваша земја.

Претпочитани јазици (Preferred Languages) покажува дека компјутерот ќе користи австралиски правопис.

Влезни извори (Input Sources) покажува дека компјутерот ќе го користи австралискиот распоред на тастатурата.

Диктирање (Dictation) значи дека говорниот помошник на компјутерот ќе ви зборува на англиски јазик

Сите овие можете да ги измените во **Приспособи ги параметрите (Customise Settings)**. Ако сте задоволни со избраните јазици за пишување и говор, кликнете на стрелката што се наоѓа над **Продолжи (Continue)**.

Вашиот компјутер ги поставува јазиците врз основа на земјата што сте ја избрале

Како да се поврзете на интернет

Компјутерот ќе побара да се поврзете на интернет, па проверете дали ги имате при рака името и лозинката на вашата домашна Wi-Fi мрежа. Поврзувањето на интернет ќе ви овозможи да го поставите вашиот компјутер безбедно со вашето Apple ID.

- Ќе се појави список со блиски Wi-Fi-мрежи. Обично, вашата домашна Wi-Fi мрежа се наоѓа најгоре во списокот, но ако не е, побарајте ја во списокот за да ја најдете.
- Десно од списокот ќе се појави поле наречено Лозинка (Password) во кое ќе треба да ја внесете вашата лозинка.
- Пишувајте ја внимателно лозинката за да ја внесете точно, вклучувајќи големи букви и бројки. Нема да можете да ја видите лозинката додека ја внесувате. Ова е добра безбедност, но тешко е да видите дали сте направиле грешка!
- 4. Кликнете над стрелката Продолжи за да се поврзете. Ова ќе потрае една минута, но ако добиете порака дека поврзувањето не може да се конфигурира, можеби сте впишале грешна лозинка. Не грижете се, можете да се обидете повторно! Кликнете повторно на името на домашната Wi-Fi мрежа и обидете се повторно.
- Компјутерот ќе се поврзе на домашната Wi-Fi мрежа и сега е подготвен да продолжи на следниот екран.

Податоци и приватност

Екранот **Податоци и приватност (Data & Privacy)** ви кажува дека компјутерот понекогаш ќе ви бара лични детали.

Можете да кликнете на **Дознај повеќе (Learn More)** за повеќе информации, или да кликнете на стрелката над **Продолжи (Continue)** за да продолжите со поставувањето.

Поврзувањето на интернет преку Wi-Fi мрежа ви овозможува безбедно поставување со Apple ID

Иконата исчезнува кога компјутерот ќе ви побара да користи лични податоци

Пренесување податоци на овој Мас

Овие се опциите за копирање датотеки и други податоци од постар компјутер со Apple или Windows што можеби сте го имале. Ова ќе можете да направите и откако ќе го завршите поставувањето.

Засега, изберете **Не пренесувај ги моите информации сега (Don't transfer my information now)** и потоа кликнете на стрелката над **Продолжи (Continue)**.

Најавување со Apple ID

Ако веќе имате **Apple ID**, можете да се најавите со вашето **Apple ID** и со лозинката. Штом ќе се најавите, можете да го прескокнете овој лист со совети и да се префрлите во делот **Услови и одредби (Terms and Conditions)** на **страница 6**.

Ако немате **Apple ID**, кликнете на **Создај ново Apple ID (Create new Apple ID)** и следете ги овие чекори:

- Со помош на паѓачките менија, внесете го Датумот на раѓање (Date of birth) и кликнете на стрелката над Продолжи (Continue).
- 2. Внесете го вашето Име (First Name) и Презиме (Last Name).
- **3.** Сега ќе треба да ја додадете **адресата на** е-пошта (email address). Можете да ја употребите постоечката адреса на е-пошта, или да кликнете на врската за да создадете нова адреса на е-пошта на **iCloud** ако претпочитате.
- **4.** Адресата на е-пошта што ќе ја внесете тука ќе стане вашето **Аррle ID**. Внесете го сега.

Apple ID ви овозможува пристап до услугите на Apple и во помага вашите информации да бидат безбедни

Силната лозинка треба да има најмалку осум знаци, вклучувајќи букви, броеви и големи букви. Не користете ја истата лозинка од друга е-пошта или сметка. Исто така, треба да ја запишете адресата на е-пошта Apple ID и лозинката на безбедно место.

- **5.** Сега создадете силна лозинка за вашето ID со внесување нова лозинката во полето што се наоѓа веднаш до **Лозинката (Password)**.
- **6.** Внесете ја новата лозинката во полето подолу по вторпат за да ја потврдите.
- 7. Ако не сакате да примате Вести и соопштенија од Apple (Apple News and Announcements), кликнете во малечкото поле со бел знак за штиклирање за да ја исклучите оваа опција.

Сега ја создадовте вашата адреса на е-пошта и лозинката на **Apple ID**, па кликнете на стрелката над **Продолжи (Continue)** за да потврдите.

Password:	
•••••	
•••••	

За да го потврдите вашето Apple ID, треба да го внесете двапати

Како да поставите автентикација со два фактори

Можете да поставите втор начин за заштита на сметката Apple ID со помош на функцијата позната како **Автентикација со два фактори (Two Factor Authentication)**.

Автентикацијата со два фактори функционира со праќање на еден уникатен безбедносен код на вашиот телефон секојпат кога се најавувате со сметката Apple ID. Едноставно внесете го кодот што ви се прати за успешно завршување на најавувањето.

За да ја поставите:

- **1.** Во полето што вели **телефонски број (phone number)**, внесете го бројот на вашиот мобилен телефон.
- 2. Ако немате мобилен телефон, кликнете ја опцијата **Телефонски повик (Phone** call) наместо **Текстуална порака (Text message)**. Аррle ќе упати автоматски повик на фиксната линија за да можете да примате пораки и безбедносни кодови.
- **3.** Сега, кликнете на стрелката над **Продолжи (Continue)**.
- **4.** Сега вашиот компјутер ќе прати шестцифрен код на вашиот телефон. Штом ќе го добиете, внесете ги броевите во полето и кликнете на стрелката над **Продолжи** (Continue).

Услови и одредби

Потоа ќе ги видите **Условите и одредбите (Terms** and Conditions) на Apple. Штом ќе ги прочитате и ќе се подготвите, кликнете на стрелката над **Се** согласувам (Agree).

Вашиот компјутер сака да биде сигурен, па затоа кликнете на **Се согласувам (Agree)** во скокачката порака за да потврдите.

Ако сте го создале Apple ID пред малку, на вашиот компјутер ќе му требаат неколку секунди за да го постави.

Ако не се согласувате со Условите и одредбите на Apple, нема да можете да продолжите со следниот чекор

Како да создадете компјутерска сметка

Следно, ќе создадете безбедна сметка на овој компјутер. Компјутерската сметка е различна од сметката Apple ID. Тоа е корисничкото име и лозинката што ги користите за да го отклучите компјутерот кога сакате да го користите. Исто така, тој спречува други лица да го користат компјутерот без ваша дозвола.

Ако ги поставивте и се најавивте со Apple ID во претходниот чекор, вашите детали веќе се додадоа на овој екран.

Ако не се појават:

- **1.** Внесете го името и презимето во полето веднаш до **Име и презиме (Full name)**.
- 2. Кликнете во полето веднаш до Име на сметка (Account Name) и компјутерот ќе ви предложи име на сметка, но ако сакате, можете да внесете друго.
- **3.** Кликнете во полето веднаш до **Лозинка (Password)** за да создадете лозинка. Ова е лозинката што ќе ја употребувате за да го отклучувате компјутерот.
- **4.** Штом ќе ја внесете лозинката, кликнете во полето и внесете ја повторно за да ја потврдите.
- **5.** Потоа, додадете **совет (hint)** што ќе ви помага да ја помнете лозинката. Внимавајте да не биде нешто што сите можат да го погодат.
- 6. Дозволи моето Apple ID да ја ресетира оваа лозинка (Allow my Apple ID to reset this password) практична функција што може да ви помогне ако сте ја заборавиле лозинката, па затоа, оставете го ова поле штиклирано.
- 7. Вашиот компјутер избра **слика (image)** за вашата сметка. Таа ќе се појавува секојпат кога се најавувате на компјутерот.
- 8. Ако сакате да ја смените и вашиот компјутер има веб-камера, кликнете на избраната слика и изберете **Камера (Camera)** во полето што ќе се појави за да се сликате.
- Алтернативно, можете да кликнете на Стандардни (Defaults) за да најдете слика. Кога ќе најдете слика што ви се допаѓа, кликнете на неа и потоа кликнете Зачувај (Save) за да ја поставите.

Кога ќе бидете задоволни со овие параметри, кликнете на стрелката над **Продолжи** (Continue).

Како да го поставите iCloud на Apple

Сега вашиот компјутер ќе го постави iCloud на Apple. Ова е услуга обезбедена од Apple и ви овозможува да складирате датотеки онлајн, што е практично за да пристапувате до нив од други уреди.

Тука нема што да правите, едноставно почекајте да заврши.

Експресно поставување

Компјутерот Apple е многу софистицирана машина, и следните неколку екрани се занимаваат со напредни и платени функции што можете да ги поставите подоцна. Затоа, засега:

- На екранот на Експресно поставување (Express Set-Up) кликнете на стрелката над Продолжи (Continue).
- 2. На екранот Аналитика (Analytics) оставете го полето нештиклирано и кликнете на стрелката над Продолжи (Continue).
- На екранот на Време на екран (Screen Time) кликнете на стрелката над Продолжи (Continue).
- Ќе ги опфатиме функциите на iCloud и складирањето во iCloud Drive во друг курс, па затоа, отштиклирајте ги двете полиња, и потоа кликнете на стрелката над Продолжи (Continue).
- На екранот Избери го твојот изглед (Choose Your Look) можете да одлучите дали ќе користите Светол (Light), Темен (Dark) или Автоматски (Auto) режим за вашиот компјутер. Ви препорачуваме да го користите Светлиот режим, бидејќи е полесен за читање.

Поставувањето е завршено кога ќе се појави работната површина

Последни чекори

Последниот екран што ќе го видите е **Поставување на пораката на Mac (Setting Up Your Mac message)**, со тркало што се врти во долниот дел.

Кога ќе се појави екранот на работната површина, поставувањето е извршено и вашиот компјутер е подготвен за користење. Сè е како што треба!